

Sygn. akt IV CZ 31/16

POSTANOWIENIE

Dnia 17 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Górowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Zbigniew Kwaśniewski

SSN Anna Owczarek

w sprawie z wniosku A. B.
przy uczestnictwie P. B.
o podział majątku wspólnego,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 17 czerwca 2016 r.,
zażalenia uczestnika postępowania
na postanowienie Sądu Okręgowego w O.
z dnia 12 stycznia 2016 r.,

uchyla zaskarżone postanowienie.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w O. postanowieniem z dnia 12 stycznia 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną uczestnika postępowania od postanowienie tego Sądu z dnia 27 sierpnia 2015 r. z uwagi na to, że zawiera nieusuwalne błędy konstrukcyjne w postaci błędu w oznaczeniu daty wydania orzeczenia od którego została wywiedziona oraz niewłaściwie zredagowany wniosek o którym mowa w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c.

W zażaleniu na to postanowienie skarżący wniósł o jego uchylenie.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁴ § 1 k.p.c. skarga kasacyjna powinna zawierać oznaczenie orzeczenia, od którego jest wniesiona, ze wskazaniem, czy jest ono zaskarżone w całości czy w części, przytoczenie podstaw kasacyjnych wraz z uzasadnieniem oraz wniosek o uchylenie lub uchylenie i zmianę orzeczenia z oznaczeniem zakresu żadanego uchylenia lub zmiany.

Spełnienie tego wymagania skargi kasacyjnej jest istotne z tego względu, że tylko na tej podstawie można określić granice zaskarżenia orzeczenia, w ramach których może orzekać Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym (por. art. 398¹³ § 1 k.p.c.).

Wymagania te stanowią jednocześnie konstrukcyjne elementy skargi kasacyjnej, których brak powoduje odrzucenie skargi a limine.

W sprawie uszło uwagi Sądu, że już na wstępie skargi skarżący wskazał, że zaskarża postanowienie Sądu Okręgowego w O. z dnia 28 sierpnia 2015 r. w całości więc ponowne formułowanie tego nie było, ani konieczne, ani potrzebne. Niezależnie od tego, jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 12 grudnia 2013 r., V CZ 71/13, należy dopuścić odstępstwo od wymagania określonego w art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c., jeżeli wnioski kasacyjne dadzą się wyprowadzić w sposób oczywisty z treści wniesionej skargi kasacyjnej. Nawiązuje to do podobnego poglądu Sądu Najwyższego z dnia 16 grudnia 2010 r., I CZ 150/10, w którym akcentuje się sformułowanie wniosku skarżącego w sposób nie budzący wątpliwości, co nie oznacza, że konieczne z użyciem słów zawartych w powołanym przepisie.

Należy jednak podkreślić, że powołany art. 398⁴ § 1 pkt 3 k.p.c. wymaga wnioskowania najpierw o uchylenie i dopiero zmianę zaskarżonego orzeczenia, czego profesjonalny pełnomocnik prawidłowo nie uczynił, jednak konsekwencje tego formalnego błędu w postaci odrzucenia skargi są dla skarżącego w okolicznościach sprawy zbyt dotkliwe i nieproporcjonalne do wagi błędu. Jak stwierdził Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 6 czerwca 2007 r., II UZ 15/07 (OSNP 2008, nr 17-18, poz. 272) pominięcie w skardze kasacyjnej wniosku o uchylenie zaskarżonego wyroku, a ograniczenie się do wniosku o jego zmianę nie musi prowadzić do odrzucenia skargi kasacyjnej, jeżeli wnioskowany przez skarżącego sposób rozstrzygnięcia sprawy przez Sąd Najwyższy nie budzi wątpliwości.

Przy niejasnościach co do zakresu zaskarżenia, wynikających ze sformułowanego w skardze oznaczenia tego zakresu lub ze sformułowanego w skardze wniosku dotyczącego uchylenia lub zmiany zaskarżonego orzeczenia, za okoliczność, która może się okazać pomocna w usunięciu tych niejasności i podjęciu rozstrzygnięcia o spełnieniu wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 1 pkt 1 k.p.c., uznaje się podaną w skardze wartość przedmiotu zaskarżenia (por. np. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 stycznia 2012 r., I CSK 210/11, i 27 czerwca 2013 r., II CSK 34/13).

Odnosnie natomiast błędu w określeniu orzeczenia zaskarżonego skargą kasacyjną w postaci podania w niej wadliwej daty orzeczenia tj. 28 sierpnia zamiast 27 sierpnia, przy jednoczesnym prawidłowym wskazaniu roku oraz sygnatury orzeczenia nie może skutkować jej odrzuceniem a limine. Taki błąd należy potraktować jako omyłkę pisarską, która nie powinna pozbawiać strony prawa do skargi kasacyjnej.

Mając to na uwadze należało na podstawie art. 398¹⁵ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. uchylić zaskarżone postanowienie.

eb